

naturlig Afslutning af Folkeskolen og derfor ogsaa en tysksproget Mellemskole en naturlig Afslutning paa den tysksprogede Folkeskole, et Synspunkt, der iøvrigt har faaet forøget Støtte derved, at Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 § 1 gør Mellemskolen — ogsaa Eksamensmellemskolen — til en Del af Folkeskolen. En tysksproget Mellemskoleeksamen mente man dernæst kunde være af Værdi for de tyske Børn, der vilde søge højere Uddannelse i Tyskland, og der vilde gennem en saadan ogsaa kunne skabes Overgang til dansk højere Skole for dem, der ønskede dette. Endelig lagde man Vægt paa, at Mellemskoleeksamen ikke er nogen rettighedsgivende Eksamen.

I Overensstemmelse hermed har der været Mellemskoleafdelinger ved de tysksprogede Folkeskoler i Aabenraa, Sønderborg og Tønder, der dimitterede første Gang til Mellemskoleeksamen i 1926, ved en privat tysk Mellemskole i Tinglev, der dimitterede første Gang til Mellemskoleeksamen i 1927 og ved Aabenraa tyske Privatskole, der dimitterede første Gang i 1929. I Haderslev blev der ligeledes indrettet Eksamensmellemskole ved den tysksprogede Skole, men uden Eksamensret; først under Krigen blev der efter Krav fra Mindretallet tillagt Afdelingen Eksamensret.

Tysksproget Gymnasium blev opbygget i Forbindelse med den tyske Privatskole i Aabenraa, og det fik Eksamensret til Studentereksamen første Gang i 1933. Efter langvarige Forhandlinger blev der endelig i 1939 givet Eksamensret til tysksproget Realeksamen i Tønder; i Sønderborg fik man tysksproget Realeksamen i 1940 og endelig i 1944 i Haderslev.

Med Hensyn til Retsvirkningen af disse tyske Eksaminer er Forholdet det, at de gav Adgang paa lige Fod med de danske Eksaminer til videregaaende Undervisning ved højere Lærestalter, men ikke kunde danne Grundlag for Indtræden i Embeder og Bestillinger i den danske Stats Tjeneste.

Undervisningsministeriet har under 4. Juli 1945 tilbagekaldt Retten til at afholde Realeksamen ved de tysksprogede Skoler i Sønderborg og Tønder, hvor Eksamensretten var givet for Treaaret 1945—47, og meddelt Haderslev, der kun havde faaet Retten for eet Aar, at den ikke kan ventes fornyet. Aabenraa har nedlagt sin Eksamensafdeling ved den

kommunale tysksprogede Skole, samtidig med at den tyske Privatskole fik Eksamensret. Den 4. Juli 1945 meddeltes det ligeledes Lederen af det tyske Gymnasium i Aabenraa, at han ikke fremtidig kan forvente en Fornyelse af Retten til ved dette Gymnasium at afholde Studentereksamen og Mellemskoleeksamen, og at som Følge heraf Statstilskuddet til Skolen bortfaldt med Skoleaarets Udløb, altsaa fra Udgangen af Juli Maaned.

Som Forholdene har udviklet sig, synes det naturligt, at det fra først a tagne Standpunkt, at det ikke kan være den danske Stats Opgave at indrette tysksproget Eksamensskole, og at alle rettighedsgivende Eksaminer maa tages paa Dansk, paany gennemføres i sin Renhed; dette bør ogsaa være Tilfældet med Hensyn til Mellemskoleeksamen, der danner det naturlige Grundlag for al højere Undervisning, og derfor, selvom den ikke selv er nogen rettighedsgivende Eksamen, dog er Underbygningen for alle saadanne. Man foreslaar derfor, at Retten til Afholdelse af statskontrollerede Eksaminer ikke mere skal kunne indehaves af Skoler med tysk Undervisningsprog i de sønderjyske Landsdele. Derfor bør Retten til Afholdelse af Mellemskoleeksamen ogsaa tilbagekaldes med Hensyn til de tysksprogede Skoler i Haderslev, Sønderborg og Tønder, der endnu har denne Ret.

Til § 10.

I den sønderjyske Skolelovs § 17 er det foreskrevet, at der fra det 3die Skoleaar skal gives Børnene i de danske Folkeskoler i Købstæderne 4—6 Timers ugentlig Undervisning i Tysk, medens det i § 16 for Landsbyskolerne er bestemt at der kan gives tvangfri Undervisning i Tysk i det Omfang, som nærmere bestemmes i Undervisningsplanen. Det kan ikke anses for rimeligt, at Købstadskolerne skal være tvungne til at give Tyskundervisning i det anførte Omfang, og man foreslaar derfor, at Reglen bliver den samme for Købstadskolerne som for Landsbyskolerne.

Til § 11.

Det foreslaas, at der gives Undervisningsministeren en almindelig Beføjelse til at træffe alle særlige Afgørelser, der er nødvendige til denne Lovs Gennemførelse.